

MİTTO Küresel Deneyimi ile Rezerv Tespitinden İşletme Sonrasına Kadar Sektörün Hizmetinde

Geçmişten bugüne medeniyetleri şekillendiren ve bu medeniyetlerin kalkınmasını sağlayan temel sektörlerin başında gelen madencilik ülkemiz Gayrisafi Yurt İçi Hasılasındaki (GSYİH) oranı, maalesef gelişmiş ülkelere nazaran çok düşük seviyededir. Daha açık bir ifadeyle belirtmek gerekirse, gelişmiş ülkelerde ortalama %5'lerde gezen bu oran, yıl bazlı ufak oynamaları saymazsak, ülkemizde %1 dolaylarındadır. Oysa baktığınız zaman Türkiye dünyada ticareti yapılan 90 madenin 77'sinin rezervine sahiptir. Bu rezerv çeşitliliğinin olduğu ülkemizde GSYİH'deki bu düşük oranı daha yüksek seviyeye taşımak adına, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de finans kuruluşlarından finansal destek alınmaktadır. Kredilendirme sürecinde ilgili finansal kuruluş tarafından, sunulan projelerin ne kadar uygulanabilir olduğu, şirketin profili ve mevcut/planlanan diğer yatırımları da dahil olmak üzere, çevresel ve sosyal politikalarına ve bu politikalara entegre performans gereksinimlerine uygunluk aranmaktadır.

Finans başvurusunda kaynak ve rezervi ortaya koymak adına sunulan raporlar önemli iken, kredilendirme sürecinde ise projenin çevresel ve sosyal etkilerinin değerlendirilmesi, iş sağlığı ve güvenliği gibi standartlar da ön plandadır (Örneğin EBRD Performans Koşulları (PK) PK 1- Çevresel ve Sosyal Etkilerin ve Sorunların Değerlendirilmesi ve Yönetimi; PK 2- İşgücü ve Çalışma Koşulları; PK 3- Kaynak Verimliliği, Kirliliğin Önlenmesi

Mitto Danışmanlık Yönetim Kurulu Başkanı
Şahin Özdemir

ve Kontrolü; PK 4- Sağlık ve Güvenlik; PK 5- Arazi Edinimi, Gönülsüz Yeniden Yerleşim ve Ekonomik Yer Değiştirme; PK 6- Biyolojik Çeşitliliğin Korunması ve Canlı Doğal Kaynakların Sürdürülebilir Yönetimi; PK 7- Yerli Halklar; PK 8- Kültürel Miras ve PK 10- Bilgi Açıklama ve Paydaş Katılımı). Bununla beraber projenin tüm sü-

reçlerini içerecek çevresel yönetim planlarının da oluşturulması gerekmektedir.

Projenin uygulanabilirliği, yani kazancının geri dönüşünün olduğu ortaya konmuş bir yatırım için performans gereksinimleri uygulanır. Ülkemizde faaliyete geçen Ulusal Maden Kaynak ve Rezerv Raporlama Komisyonu (UMREK) ile birlikte madencilik faaliyetlerinde ortaya çıkabilecek riskleri tanımlamak ve oluşabilecek etkilerin azaltılmasında çözüm önerilerini kapsayacak ve bu doğrultuda denetimleri standardize edecek kontrol formları oluşturulmalıdır. Gerek yatırım bankalarının uzmanları gerekse birlikte çalıştıkları danışmanlar bu standartlar doğrultusunda çalışmalarını sürdürmelidir. Mitto Danışmanlık AŞ olarak madencilik konusunda, dünyadaki gelişmelere paralel bakış açısıyla mühendislik çözümleri üreten yeterli altyapıya sahip kadromuzla birlikte, bu standartların oluşturulması için deneyimlerimizi aktarmaya hazırız.

Kredi kuruluşları, finansman sağlayacağı projelerin, tıpkı CRIRSCO'ya bağlı ülkelerin kullanmış olduğu standartlarda yer aldığı gibi, güvenilir ve şeffaf maden arama sonuçlarının raporlarının, kaynak ve rezerv raporlarının ve çevresel etkileri ortaya koyan raporların standartlara uygun şekilde benimsendiği çevresel ve sosyal politikalara uyumlu olmasını beklemektedir. Bu aşamada, madencilik faaliyetlerindeki yatırımın güvenilirliğinin ve verimliliğinin artması, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımız tarafından oluşturulan Ulusal Maden Kaynak ve Rezerv Raporlama Komisyonu (UMREK) standartlarına uygun hazırlanan raporlamalar ile sağlanacaktır. UMREK'ce yetkilendirilen kişiler, milli gelirimizi doğrudan etkileyebilecek bu raporlamaları kar amacı gütmeyen, doğru ve şeffaf şekilde hazırlamalıdır. Aksi bir durum tespit edilmesi halinde, ağır ve caydırıcı cezai yaptırımlar uygulanmalıdır.

Diğer taraftan, projenin yapısı, bulunduğu bölge ve bu bölgenin hassasiyet derecesi ile ileride karşılaşılabilecek potansiyel çevresel ve sosyal etkilerin ne düzeyde olacağı gibi hususlar kredi sürecini etkileyen faktörlerdir (Türkiye'deki örnekleri hepimizin bildiği gibidir). Maden projelerinin sürdürülebilmesinde başlıca ortaya çıkan sorunlar (hidrojeoloji, asit kaya drenajı, jeoteknik, atık yönetimi, su temini ve su yönetimi, rehabilitasyon ve kapatma süreçlerinde önceden yapılan çalışmaların doğruluğunun ortaya konması gibi konularda) multidisipliner bir kadronun çalışması sonucu yönetilebilir. Çevresel ve sosyal etkilerin minimize edilmesi amacıyla ►

yapılması gereken mühendislik çalışmalarında, şeffaflık ve doğruluğu ilke edinmiş bir danışman firma olarak, optimum şartlarda hızlı mühendislik çözümleri sunmaktayız. Piyasada her ne kadar CRIRSCO'ya bağlı ülkelerin kullandığı kodlara ve aynı şekilde UMREK kodlarına uygun şekilde raporlamalar yapılsa da finansman sağlayacak kuruluşlarının uzmanlarının ya da çalıştıkları danışmanların da yetkin olması gerekmektedir. Bu amaç doğrultusunda deneyimlerimizi diğer danışman firmalara ve yatırım bankaları uzmanlarına aktararak, gerekli bilgilerin aktarımına ve paylaşımına her zaman hazırız.

Yürütülecek madencilik faaliyetinin, arama döneminde ortaya konulacak rezerv tespitinden başlamak üzere; inşaat, işletme ve işletme sonrasına değin tüm aşamalarında, çevresel ve sosyal etkileri doğru bir şekilde değerlendirilirse, ileride yaşanabilecek sorunların önüne geçilebilir. Kaldı ki, kredisi onaylanan madencilik firması, yapmış olduğu ön çalışma proje mahiyetine göre belirlenecek denetim sıklıkları ile süreç başında yetkilendirilen danışman ve gerekmesi halinde kredi kuruluşlarının yetkilileri tarafından denetimden geçmektedir. Bu denetimler esnasında istenilen şartlara uyulmaması halinde kredi kesintisi veya cezai müeyyideler ile karşı karşıya kalmaktadır.

Doğal kaynaklarımız, bizim ve gelecek nesillerimizin en önemli kaynağıdır. Bizler, Mitto Danışmanlık AŞ olarak, bu

kaynaklara en üst seviyede değer vermekteyiz. Dahası, ulusal ve uluslararası standartlardaki hakimiyetimizi her geçen gün daha üst seviyeye taşımamız gerektiği bilincinde emin adımlarla ilerlemekteyiz. Bu sebeple, ana konumuz olan madenciliğin gerçekleştirilmesi sonucu ortaya çıkabilecek çevresel ve sosyal etkilerinden etkilenecek hedef kitle, yani proje paydaşları dikkate alınarak yönetim planları ve kontrol formları oluşturduk. Bu formlar, konusunda uzman olmayan kişiler tarafından da kontrolü sağlanabilecek en uygun ve anlaşılır soruları içermektedir. Bu bilgi ve deneyimi de SPK, BDDK ve yatırım bankalarına aktarmak için hazırız. Böylelikle standartlar çerçevesinde projenin nasıl ele alınması gerektiği konusunda ortak bir paydada buluşmuş olacağız. ●

mitto.com.tr

